

”Voi kun ei pilattais muita kuin tämä kylä”

Seitsemän tuulimyllyä jauhaa Pihitputaan Ilosjoella jo toista vuotta 800 hehtaarin tuulipuistoalueella. Kylää lähimmän myllyn välittömässä vaikutuspiirissä on noin 30 asumusta, lähimmillään alle kilometrin päässä.

Susanna Seitakallio

Marjatta ja Erkki Hämäläisen kotipihalta on 1,5 km tuulimyllyle. Kun lehti ei ole puussa, keittiön ikkunasta näkyvät hyvin pyörivät lavat.

Savonlinnassa 40 vuotta asunut **Kyösti Malinen** muutti takaisin kotiseudulle Ilosjoen kylälle luontoarvojen vuoksi eläkepäivistä nauttimaan. Nyt kotipihalta lähimmälle tuulimyllylle on 1,5 km.

Ritva Katajisto asuu kahden kilometrin päässä lähimmästä myllystä, ja **Esko Lounamaa** mökki on 3,2 kilometrin päässä.

Heitä kaikkia yhdistävät tuulimyllyistä johtuvat meluhaitat ja muut välittömät vaikutukset.

– **Haaveilen** nukkumisesta, olen niin väsynyt. Öisin herään maata pitkin tulevaan jyrisävään ääneen, aivan kuin auto ajaisi pihaan. Täällä syrjässä autot eivät pihaan ilman asiaa aja, joten pakko se on nousta katsomaan. Ei siellä mitään ole, ääni tulee tuulimyllyistä. Joinain öinä koirat alkavat yks kaks haukkua riivokkaasti, en saa niitä hiljaiseksi, ihan kuin eivät oikein itsekään tietäisi mitä haukkuvat, mutta eivät lopeta. Tämä alkoi kun myllyt käynnistettiin. Lähistöllä menee Nelostie. Kun rekka menee ohi, se on ohimenevä ääni. Tuulimyllyjen ääni ei hiljene joinain öinä ollenkaan, kokemuksestaan kertoo Kyösti Malinen.

Ritva Katajisto kertoo äänen olevan joskus kuin hornettien jyryinä, välillä aaltoilevaa, joskus jyryise, hyvin

monenlaista. Myös Katajiston koiran käytös on muuttunut tuulimyllyjen käynnistyttyä: on rauhattomuutta, jopa pelokkuutta ja pitkäaikaista tuijottelua myllyjen suuntaan.

Marjatta Hämäläinen toivoisi voivansa nauttia kesäiltoisin omalla pihalla puuhailusta. Nyt parin tunnin puuhailun seurauksena on huono olo, pääkipua ja kiukkuinen olo johtuen tuulimyllyjen jatkuvasta taustamelusta. Pahimpina hetkinä ei edes sisälle pääse turvaan, ääni tunkeutuu kaikkialle. Matalapaine yhdistettynä sopivaan tuuleen on pahin mahdollinen.

Hämäläiset remontoivat taloaan parhaillaan, ja koko taloon on lisätty äänieristelevyitä. He ovat myös itse hankineet desibelimitareita kotiinsa. Epäselvää tosin on, kuka lukemista on kiinnostunut heidän lisäkseen. Yhdyshenkilöä asian tiimoilta ei ole nimetty tuulivoimayhtiön taholta.

Kotona on myös suuri sulka, se odottaa lähettämistä jatkotutkimuksiin. Yhden voimalan vierestä löytyi linnun jäännökset. Erkki Hämäläinen arvelee kyseessä olevan lapoihin lentäneen maakotkan jäännökset. Maakotkia alueen laidoilla edelleen silloin tällöin näkyy. Myös kalasääksi lentää ruuanhakumatkoja alueen yli. Vaara lapoihin osumisesta on olemassa.

Alue, jossa nyt on tuulipuisto, oli ennen kyläläisillä kovassa käytössä. Alueella sijaitti myös suuri teerensoidinalue, metsäkkanalinnut

ovat nyt täysin alueelta hävinneet. Metsästyksen harastajat kertovat alueen tyhjentymisestä muunkin riistan osalta.

Katajisto kulkee alueella edelleen sienessä.

– Kuuntelen äänikirjoja nyt kun luontoääniä ei alueella ole. Joudun usein säätämään volyyymia kovemmalta, että kuulen luetun myllyjen yli. Kun tulen kirkolta, myllyt alkavat jo kaukaa näkyä, vaikka kuinka yritän olla huomioimatta, niihin katse vain hakeutuu. Usein kiukuttaa.

Malinen on kova marjastaja, kymmenisen ämpäriä mustikoita vuodessa.

– En enää tuulipuiston alueelta marjajani kerää, mietittävää tutkimusten mukaan myllyistä ympäristöön leviävä mikromuovi ja PAH-yhdisteet. Suunnittelen jopa pihani marjapuskista näytteen lähettämistä tutkittavaksi. Vaikka asiaa on tutkittu ja tutkimustuloksia on, harmittaa että näistä puhuva leimataan. Meitä nimitellään hulluiksi. Välit osaan ihmisistä on menneet. Ennen tervehdittiin tiellä, nyt käännetään pää pois. Minä tunnen itseni yksinäiseksi, olisi kiva käydä naapurissa, enää ei voi.

Tämä asia on repinyt kylän kahtia, sanoo Esko Lounamaa. Hän kertoo kunnanjohtajan mukaan tehdyn 12 valitusta.

– Olen ollut niistä kymmenessä mukana. Ihan kuin kunnassa olisi meininki, et jos ei tehdäkään ei tehdä virhettäkään. Ei ole mukava kuunnella tätä eripuu-

raa. Ennen tämä oli onnellisen kylä, nyt onnettomien kylä. Maanomistajat saavat vuokratulot, muut myllyjen vaikutuspiirissä olevat kärsivät haitat. Tukea ei enää saa naapureilta. Ympäristöhaitat odottavat tulevaisuudessa. Päätäjät ei kiinnosta.

Katajisto kertoo heitä syytetyn kateellisuudesta, kun puhuvat myllyjä vastaan. Tästä ei kuitenkaan kuulema ole kyse. Kunnassa on tiukka seinä, valittajat ei ymmärrä alaa. Katajiston mielestä kunta ei ymmärrä mitä on tekemässä. Raha korvaa empatiakyvyn.

– Ei tässä olla tuulimyllyjä vastaan vaan sitä, ettei niitä rakennettaisi niin lähelle asutusta, ja puhuttaisiin myös avoimesti ympäristöhaitoista myllyjen yhteydessä.

Katajisto kertoo tuulimyllyistä valittajien ja vastustajien leimautuvan.

– Tuntuu pahalta, kun täällä pikaisesti käydään ja sanotaan, että eihän niistä ääntä lähde. Ei niistä aina kuulukaan mitään, mutta sitten kun kuuluu, se on kamalaa.

– Voi kun ei pilattais muita kuin tämä kylä, lisää Erkki Hämäläinen.

Jonkunlaisen toivon pilkahduksen tilanteeseen tuo Ilosjoen tuulipuiston ympäristöluvan yhteyteen liitetyt lupamääräykset, joissa muun muassa määrätään toiminnanharjoittaja tekemään melun mittaus lähimmässä häiriintyvissä kohteissa ensimmäisen toimintavuoden aikana. Toiminta tulee myös voida ajoittain pysäyt-



tää haitallisen melupäästön ehkäisemiseksi.

Melun mittausta onkin suoritettu, mutta tilanne elää. Melumittauksille on anottu lisäaika. Tuloksista ei vielä ole tietoa. Myllyjen käynnistämistä on jo kuitenkin reilusti yli vuosi aikaa. Tiedossa on nyt, että osa Ilosjoen tuulimyllyistä on rakennettu liian lähelle toisiaan, jolloin melumallinnukset eivät päde.

Ilosjoella on myös herätty siihen, etteivät he olekaan enää yksin taistelussa tuulimyllyjä vastaan. Pihitpudas on kiihtyvällä vauhdilla alkanut suunnitella lisää tuulivoimaa. Osa suunnitelmissa on jo hyvinkin pitkällä. Yhä useammalla kylällä asukkaat pelkäävät vastaavaa tilannetta omalle kohdalleen.

Ilosjoen tuulipuistoa tehtäessä on pidetty 1,3 km väli-

matkaa myllyistä asutukseen riittävänä, kun taas jutussa haastatellut näkisivät neljä kilometriä sopivana.

Kuntalaisten perustama Pihitputaan asuin ympäristöyhdistys ry on yrittänyt pysyä vauhdissa mukana ja kerätä kuntalaisille karttaa, jossa suunnitelmat olisivat kaikkien nähtävillä. Tehtävä on hankala, koska tiedon joutuu itse haalimaan eri lähteistä ja uusia hankkeita tulee kiihtyvällä tahdilla.

Ilosjoella liian lähelle asutusta perustettuja myllyjä alusta asti vastustaneet ovat käyttäneet tuhansia euroja omaa rahaansa asian tiimoilta. Kertynyt tietoa jaetaan nyt muille tarvitsijoille. Malinen toivoisi edes ripauksen empatiaa kuntalaisia kohtaan Pihitputaan päättäjiltä. Tähän toiveeseen yhtyy varmasti moni kuntalainen.